

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

รัฐบุรุษคู่แผ่นดิน

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี ถวายรางวัลพระสุรชาติไทย ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
เป็นองคมนตรี วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๑

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

รัฐบุรุษคู่แผ่นดิน

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

รัฐบุรุษคู่แผ่นดิน

เรื่องและภาพประกอบโดย

บริษัท ฐานเศรษฐกิจ มัลติมีเดีย จำกัด

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย โดย บริษัท ฐานเศรษฐกิจ มัลติมีเดีย จำกัด © พ.ศ. 2562
ห้ามคัดลอก ลอกเลียน ตัดแปลง ทำซ้ำ จัดพิมพ์ หรือกระทำการอื่นใด โดยวิธีการใดๆ ในรูปแบบใดๆ
ไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ เพื่อเผยแพร่ในสื่อทุกประเภท หรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดๆ
นอกจากจะได้รับอนุญาต

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data.

ฐานเศรษฐกิจ มัลติมีเดีย, บริษัท จำกัด .-- กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2562.
400 หน้า.

1. เปรม ติณสูลานนท์, พลเอก, 2463-2562. I. ชื่อเรื่อง.
923.2593

Barcode (e-book) 9786160836345

ผลิตและจัดจำหน่ายโดย

บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
SE-EDUCATION PUBLIC COMPANY LIMITED

เลขที่ 1858/87-90 ถนนเทพรัตน แขวงบางนาใต้
เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260 โทรศัพท์ 0-2826-8000

กราบคารวะป่า

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

คนดีของแผ่นดิน

การถึงแก่อสัญกรรมของ ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ สิริอายุ ๙๙ ปี นับเป็นการสูญเสียครั้งสำคัญของบ้านเมือง แม้การจากไปอย่างไม่มีวันกลับของท่านครั้งนี้จะเป็นไปตามสังขารแห่งชีวิต แต่ก็ยังความเศร้าเสียใจแก่ผู้คนทั้งแผ่นดิน คุณงามความดีและแบบอย่างของท่านจะเป็นที่จดจำรำลึกถึงต่อไปอีกนานเท่านาน

ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้รับราชการสนองคุณแผ่นดินและปฏิบัติงานสนองพระเดชพระคุณด้วยความวิริยะอุตสาหะ และจงรักภักดีอย่างยิ่ง ในตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบก นายกรัฐมนตรี องคมนตรี รัฐบุรุษ และประธานองคมนตรี จนเป็นที่ไว้วางพระราชหฤทัย มาตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาจนถึงรัชกาลปัจจุบัน

กว่า ๘ ปีที่ ฯพณฯ พลเอกเปรม ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี มีเพียงแต่ทำหน้าที่ผู้นำฝ่ายบริหารที่เข้มแข็งมีประสิทธิภาพเท่านั้น หากแต่ยังสร้างคุณูปการสำคัญต่อบ้านเมืองอย่างมากเมื่อท่านเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีกล่าวได้ว่าประเทศไทยอยู่ในภาวะวิกฤติทั้งใน ด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจ

ในด้านความมั่นคง ประเทศไทยเผชิญกับการก่อการร้ายโดย พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) ที่เรื้อรังมานานพอสมควร แล้ว ท่านจัดการกับปัญหาลำคัญนี้ด้วยการใช้นโยบาย “การเมืองนำหน้าการทหาร” ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๖๖/๒๕๓๓ นโยบาย ทั้งด้านการเมืองและการทูตทำให้คนหนุ่มสาวจำนวนมากที่หนีเข้าป่า ไปเข้าร่วมต่อสู้กับ พคท. กลับออกมาร่วมพัฒนาบ้านเมืองจน พคท. อ่อนกำลังลง ในด้านเศรษฐกิจโลก ขณะนั้นกำลังเผชิญกับวิกฤตการณ์ น้ำมันครั้งที่ ๒ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างรุนแรง รัฐบาล

ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ดำเนินนโยบายเศรษฐกิจอย่างรอบคอบ โดยที่ในบางกรณีต้องอาศัยการตัดสินใจอย่างมั่นคงเด็ดขาด เช่น การลดค่าเงินบาท ส่งผลให้ประเทศชาติผ่านพ้นวิกฤติครั้งนั้นมาได้ ที่สำคัญไม่น้อยไปกว่านั้นก็คือนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ มีส่วนสำคัญยิ่งในการวางรากฐานให้ระบบเศรษฐกิจของชาติเติบโตก้าวหน้าในเวลาต่อมา โดยเฉพาะการริเริ่มโครงการอีสเทิร์นซีบอร์ด ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานครั้งใหญ่ที่สุดครั้งหนึ่งเท่าที่เคยมีมาในประเทศไทย

ความสำเร็จด้านการปกครองบริหารประเทศของรัฐบาลฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ มิใช่เพียงผลจากการมีนโยบายที่เหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้น แต่อาศัยความซื่อสัตย์สุจริตและความมุ่งมั่นที่จะตอบแทนคุณแผ่นดินอย่างจริงจังด้วยเป็นสิ่งสำคัญ ตลอดระยะเวลาที่ท่านเข้ามาทำหน้าที่รับผิดชอบกำกับนโยบายและกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ ความมั่นคงในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตของท่านคงมิใช่เพียงเครื่องหมายแห่งคุณงามความดีส่วนตัวของท่านเท่านั้น แต่มีความสำคัญที่สุดต่อการปกครองบริหารประเทศ

ผลงานของท่านพลเอกเปรม ได้มีผู้พูดถึงกันมากเป็นที่รู้จัก ผมขอแนะนำเหตุการณ์ที่คนทั่วไปไม่มีโอกาสได้รับรู้มาบันทึกไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

มีเหตุการณ์หลายเหตุการณ์ที่ฯพณฯ พลเอกเปรม ได้มีส่วนร่วมตัดสินใจในปัญหาที่มีข้อโต้แย้งในคณะรัฐมนตรี และเป็นผลดีต่อบ้านเมืองมาจนถึงทุกวันนี้ แม้จะไม่ใช่ว่าเรื่องยิ่งใหญ่แต่มีผลอย่างยิ่งต่อประชาชน ผมขอหยิบยกขึ้นมาบางเรื่อง

(๑) ระหว่างเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ๓ ปี ในรัฐบาลที่พลเอกเปรมเป็นนายกรัฐมนตรี ผมเสนอคณะรัฐมนตรีให้เปิดอนุบาลชนบทขึ้นในต่างจังหวัดในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อม เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กในหมู่บ้าน ในตำบล ในชนบท มีโอกาสเตรียมตัวก่อนเริ่มต้นเรียนประถม ๑ ซึ่งสภาพของบ้านเมือง ณ เวลานั้น ในแต่ละจังหวัดจะมีโรงเรียนอนุบาลจังหวัดละ ๑ โรงเรียน มีลูกหลานข้าราชการและคนที่มีสถานภาพในเมืองได้เรียนในโรงเรียนอนุบาลเหล่านี้ เด็กที่ได้ผ่านอนุบาล ๒ หรือ ๓ ปีมาแล้ว สามารถเข้าเรียนประถม ๑ โดยมีความพร้อม สามารถอ่าน เอ บี ซี ดี ออก แต่เด็กตามหมู่บ้านในชนบทห่างไกลเข้าเรียนประถม ๑ แม้แต่ภาษากลางยังฟังไม่ออกด้วยซ้ำไป (มติ ครม. เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๒๙)

โครงการดังกล่าวนี้ ผมเสนอในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีพร้อมด้วยข้อมูลและหลักฐานทางด้านพัฒนาการด้านร่างกายและสมอง ด้านการเรียนรู้ ปรากฏว่าข้อเสนอของผมมีรัฐมนตรีที่สนับสนุนและคัดค้าน

โดยเฉพาะการคัดค้านว่า คุณภาพและมาตรฐานของอนุบาลชนบทนี้จะไม่เท่าโรงเรียนอนุบาลในต่างจังหวัด ซึ่งผมก็ยอมรับว่าคุณภาพไม่เท่ากันแน่ แต่เป็นโอกาสที่ดีที่สุดที่เด็กในชนบทจะได้รับ ปัญหานี้ยุติลงเมื่อ ฯพณฯ พลเอกเปรมให้ความเห็นว่า “นี่คือสิ่งที่รัฐบาลอยากเห็น” เสียงคัดค้านก็จบลง อนุบาลชนบทจึงเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมทั่วประเทศ โดยปีแรกมีจำนวน ๒,๐๐๐ ห้องเรียน รับผิดชอบเด็กในปีแรกได้ ๘๐,๐๐๐ คน โดยไม่ใช้งบประมาณใหม่ตามเงื่อนไขของสำนักงบประมาณ (โครงการนี้ ม.ล.ปิ่น มาลากุล ได้กรุณาให้อาจารย์ชมพูนุมาแสดงความยินดีกับผมด้วย) อนุบาลชนบทที่ท่านพลเอกเปรมสนับสนุนนี้เป็นการกระจายโอกาสอย่างแท้จริงให้แก่เด็ก ๆ ที่อยู่ในชนบท

(๒) เหตุการณ์ที่ต้องตัดสินใจเมื่อมีการเสนอจัดสร้างศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยและสร้างสถานีโทรทัศน์ช่อง ๑๑ ตามโครงการความช่วยเหลือของรัฐบาลญี่ปุ่น โครงการละ ๖๐๐ ล้านบาท เข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๒๖ โครงการนี้มีรัฐมนตรีบางท่านคัดค้านไม่เห็นด้วย โดยอ้างว่าจะถูกญี่ปุ่นครอบงำ ในฐานะรัฐมนตรีศึกษาธิการผู้เสนอโครงการ ผมต้องอธิบายว่า ถ้าเราไม่เห็นด้วยกับโครงการนี้ ญี่ปุ่นก็ไม่เดือดร้อน เพราะเราไปขอเขาเอง ส่วนอาคารศูนย์นั้นเราออกแบบเองไม่ได้สร้างตามแบบญี่ปุ่น เพียงแค่มีศาลาทรงไทยและญี่ปุ่นประกอบเป็นสัญลักษณ์ของความร่วมมือเท่านั้น ข้อโต้แย้งจบลงเมื่อพลเอกเปรมเห็นชอบให้สนับสนุนโครงการนี้ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยจึงได้เกิดขึ้นยังยืนมาจนทุกวันนี้

อนึ่ง ในวันเดียวกันนั้น คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้จัดตั้งสถานีโทรทัศน์ช่อง ๑๑ ขึ้น โดยความช่วยเหลือของญี่ปุ่นเช่นกัน ผมจำได้

ว่าเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ มีข้อแม้ว่าสถานีโทรทัศน์ช่อง ๑๑ นี้จะต้องไม่มีการโฆษณา ผมจำได้ว่าแม่คณะรัฐมนตรีอนุมัติไปแล้ว ก่อนเริ่มการประชุมคณะรัฐมนตรี ฯพณฯ พลเอกเปรมได้เชิญอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์คือ ดร.दनัย ศรียาภัย กลับมาใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยกำชับว่า แม่ท่านจะพ้นจากนายกรัฐมนตรีไปแล้ว ช่อง ๑๑ ที่จัดตั้งขึ้นมาก็ต้องไม่มีโฆษณา อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ได้รับปากให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีสั่งการ (เวลานี้ช่อง ๑๑ มีการโฆษณา)

(๓) ผมจำได้ว่า เมื่อมีปัญหาเรื่องจะสมควรรื้ออาคารโรงพยาบาลนตร์เฉลิมไทยที่ถนนราชดำเนินใกล้ป้อมพระกาฬ เพื่อทำสวนสาธารณะและพลับพลาที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อใช้เป็นสถานที่ประกอบพระราชพิธีต้อนรับราชอาคันตุกะหรือประมุขต่างประเทศแน่นอนว่าทุกปัญหามีผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยเสมอ ผู้ไม่เห็นด้วยก็มีความเห็นว่า เฉลิมไทยเป็นสัญลักษณ์ของกรุงเทพฯ ในส่วนนี้ไปแล้วไม่ควรรื้อถอน ควรจะสร้างสวนและพลับพลา ณ ที่อื่น ผมมีส่วนเป็นผู้ให้ข้อมูลว่า ด้านหลังของโรงพยาบาลนตร์เฉลิมไทยนี้มีวัดราชชนิตดาและมัสยิดโห่ปราสาทอันโดดเด่นซึ่งเป็นเพียง ๑ ใน ๓ แห่งของโลก ผมรู้เพราะระหว่างเรียนอยู่ที่โรงเรียนศิลปศึกษา เตรียมมหาวิทยาลัยศิลปากร เคยมาดูสถานที่นั้นร่วมกับเพื่อนๆ ในที่สุดท่านพลเอกเปรมรับฟังข้อมูลเล็กๆ ด้วยความสนใจ เข้าใจ และสนับสนุนให้ใช้สถานที่นี้เพื่อทำสวนสาธารณะและพลับพลามหาเจษฎาบดินทร์ในเวลาต่อมา ทั้งหมดนี้เป็นวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและเข้าใจความจริงของบ้านเมือง

ในความเป็นส่วนตัวของพลเอกเปรม ท่านเป็นผู้ที่มีน้ำใจต่อผู้ร่วมงานที่เปรียบเหมือนลูกหลานและเรียกท่านว่า ป้า ความเมตตาอารี

เป็นส่วนตัวยากที่คนนอกจะรู้เพราะท่านไม่ได้ไปอวดใคร วันหนึ่งท่านพลเอกเปรมให้คนมาตามผมไปพบ ขอให้ผมถือเงินไปก้อนหนึ่งมากเท่ากับครึ่งของเงินเดือนของนายกรัฐมนตรีนี่ เพื่อให้ไปช่วยเป็นค่าใช้จ่ายแก่นักการเมืองคนหนึ่งที่มีปัญหา ผมภาคภูมิใจที่ได้รับควมไว้วางใจจากป่า ผมถือเงินไปให้ผู้เดือดร้อนไปมอบด้วยตัวเอง เรื่องนี้มีคนรู้เห็นเพียง ๓ คนเท่านั้น

พลเอกเปรม หรือป่าของพวกเรา มีความเป็นกันเองกับพวกเราแบบคนใต้ เมื่อพบกันส่วนตัวก็หลงใต้วุฒภาษาท้องถิ่นกัน ปกติป่าจะไม่ใช้คำว่าคุณกับพวกเรา ท่านเรียกชื่อตรงๆ ชวน บัญญัติ วีระ

พวกเราเป็นนักการเมือง ไม่ต้องการให้ความเป็นนักการเมือง
กระทบต่อความเป็นองคมนตรีของท่าน จึงหลีกเลี่ยงที่จะไปร่วมในงาน
สำคัญ เช่น วันคล้ายวันเกิด แต่จะนัดหมายพบท่านเป็นการส่วนตัว
เรื่อยๆ ผมไปกราบเคารพท่านครั้งสุดท้ายพร้อมกับคุณราเมศ รัตนะ
เชวง เมื่อปี ๒๕๖๑ ได้คุยกับท่านด้วยความเคารพรักและห่วงใย รวม
ทั้งถามถึงสุขภาพที่ดีในวัยที่ไม่น่าจะเชื่อว่า ท่านจะแข็งแรงถึงขนาดนี้

ขอน้อมส่งดวงวิญญาณของรัฐบาลบุรุษ ๆ ฝน ๆ พลเอกเปรม
ติณสูลานนท์ สู่สรวงสวรรค์ด้วยความอาลัยยิ่ง

กราบคารวะป่า พลเอกเปรม ด้วยรักและเคารพยิ่ง

SE-ED
(ชวน หลีกภัย)

ประธานรัฐสภา

อดีตนายกรัฐมนตรี คนที่ ๒๐

(๒๓ ก.ย. ๒๕๓๕ - ๑๓ ก.ค. ๒๕๓๘)

(๙ พ.ย. ๒๕๔๐ - ๙ ก.พ. ๒๕๔๔)

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

ผู้สร้างคุณูปการแก่ประเทศไทย

ผมได้มีโอกาสติดตามบทบาทของ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ซึ่งได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในปี พ.ศ.๒๕๒๓ ในขณะที่ผมยังเป็นนักเรียนอยู่ การทำงานทางการเมืองของท่านในขณะนั้น นับว่าเป็นช่วงเวลาที่มีความท้าทายอย่างยิ่ง เนื่องจากประเทศไทยอยู่ในภาวะที่ต้องต่อสู้กับภัยคุกคามจากระบอบคอมมิวนิสต์ อยู่ในช่วงเวลาที่ภาวะการแข่งขันทางเศรษฐกิจในโลกรุนแรงขึ้น และอยู่ในระหว่างที่การเมืองไทยต้องถูกขับเคลื่อนในลักษณะการเปลี่ยนผ่านกลับคืนสู่ความเป็นประชาธิปไตย

ท่ามกลางภาวะที่ท้าทายนี้ พลเอกเปรมได้สร้างคุณูปการให้แก่ประเทศไทยบ้านเมืองอย่างมากด้วยวิสัยทัศน์การนำนโยบาย “การเมืองนำการทหาร” มาสู่การใช้คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๖๖/๒๕๒๓ สร้างจุดเปลี่ยน ยุติสงครามปฏิวัติสู้รบเพื่อยึดอำนาจรัฐของคอมมิวนิสต์ เปลี่ยนแนวทางการต่อสู้ด้วยอาวุธมาเป็นการต่อสู้ในแนวทางสันติ จนสามารถนำความมั่นคงสู่ประเทศได้หลังจากที่ต้องเผชิญกับภัยคุกคามดังกล่าวมาเป็นเวลายาวนาน

ในขณะเดียวกัน ในด้านการบริหารเศรษฐกิจ พลเอกเปรมได้วางรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจไทยผ่านโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งส่งผลให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานการผลิตทางด้านอุตสาหกรรมที่สำคัญ และทำให้เศรษฐกิจไทยสามารถส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม ได้เพิ่มความหลากหลายในระบบเศรษฐกิจของประเทศ ผลักดันให้ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสูงขึ้นและเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างชัดเจน

แม้ว่าในด้านการเมืองพลเอกเปรมไม่เคยลงสมัครรับเลือกตั้ง แต่ในการบริหารประเทศ ท่านได้ให้ความสำคัญและให้เกียรตินักการเมืองและพรรคการเมือง ดึงทุกฝ่ายให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการให้โอกาสคนที่มีความรู้ความสามารถได้ทำงาน ที่สำคัญท่านได้เน้นย้ำในเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงานเพื่อส่วนรวม จึงถือได้ว่าเป็นผู้นำทางการเมืองที่ยึดถือหลักธรรมาภิบาลโดยตลอด และเมื่อถึงจังหวะเวลาหนึ่ง ท่านก็ได้นำประเทศกลับเข้าสู่ภาวะประชาธิปไตยเต็มใบ โดยตัดสินใจด้วยตนเองว่าท่าน “พอแล้ว” ท่านจึงได้สร้างบรรทัดฐานที่ดีทางการเมืองให้เห็นเป็นแบบอย่าง

เมื่อพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแล้ว พลเอกเปรม ไร่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ดำรงตำแหน่งองคมนตรีรัฐบุรุษ และประธานองคมนตรีต่อมา ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของท่านก็ยังคงเน้นย้ำความสำคัญของความซื่อสัตย์สุจริตและการเสียสละเพื่อส่วนรวมมาโดยตลอดทั้งในทางสาธารณะ หรือในทุกโอกาสที่ผมได้รับคำแนะนำเป็นการส่วนตัวเมื่อเข้าเยี่ยมคารวะท่าน

คุณงามความดีและคุณูปการเหล่านี้ ได้ก่อให้เกิดประโยชน์มากมายที่ตกทอดมาถึงปัจจุบัน และเป็นสิ่งที่คนรุ่นหลังควรศึกษาเพื่อนำมาเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ของตนต่อไป

(อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

อดีตนายกรัฐมนตรี คนที่ ๒๗

(๑๗ ธ.ค. ๒๕๕๑ - ๘ ส.ค. ๒๕๕๕)

เชิดชูเกียรติ

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นบุคคลผู้มากด้วยความรู้ความสามารถ และเป็นผู้ที่ทำคุณประโยชน์แก่แผ่นดินเป็นอเนกประการ การถึงแก่อสัญกรรมของท่าน เป็นการสูญเสียบุคคลสำคัญผู้ทรงคุณค่าของชาติ ท่านถือเป็นหนึ่งในหน้าประวัติศาสตร์การเมืองไทย ที่ประกอบคุณงามความดีมากมายแก่ประเทศชาติเป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชน

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีผลงานสำคัญในการผลักดันนโยบายการเมืองนำการทหาร และได้ดำรงตำแหน่งสำคัญทางการทหารและทางการเมือง เช่น สมาชิกสภาว่ากรัฐธรรมนูญ สมาชิกสภานิติบัญญัติ และวุฒิสมาชิก รับตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีกระทรวงกลาโหมควบคู่กับตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบก และได้รับความไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีถึง ๓ สมัย

ได้ถวายงานรับใช้เบื้องพระยุคลบาทสนองพระเดชพระคุณ ถึง ๒ รัชกาล ทั้งในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ด้วยความวิริยอุตสาหะและจงรักภักดี เป็นที่ไว้วางพระราชหฤทัย จึงได้รับโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเป็นประธานองคมนตรี ๒ แผ่นดิน และได้รับโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม แต่งตั้งเป็นรัฐบุรุษ ทั้งยังดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ใน ห้วงแห่งการทรงราชย์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ท่านใช้ศาสตร์และศิลป์ในการทำงาน ทั้งในฐานะผู้บริหาร ประเทศ และการดำรงตนทางการเมือง ด้วยบุคลิกภาพที่โดดเด่นหลาย ประการ ทั้งสุชุม เปี่ยมด้วยความเมตตากรุณา จึงเป็นที่เคารพศรัทธา ของน้องๆ ลูกๆ และหลานๆ ตลอดมา

โดยส่วนตัวของผม ท่านเปรียบเสมือนครูทางการเมือง และ
ปราชญ์ทางการบริหาร ทุกๆ ปี ป่าจะเปิดบ้านสี่เสาเทเวศร์ให้ผมและ
น้องๆ สายทหารเข้าไปเยี่ยมคารวะแสดงมุทิตาจิตในโอกาสวันสำคัญต่างๆ

ท่านก็จะกรุณาให้การแนะนำ ให้ข้อคิด กำลังใจ และคำสอนอยู่
เสมอๆ ทั้งเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารบ้านเมือง และการสร้าง
ความรัก ความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ การเทิดทูนสถาบัน
พระมหากษัตริย์ และในฐานะที่เกิดเป็นคนไทย สิ่งสำคัญที่ท่านเน้น
เป็นอย่างยิ่งคือ การตอบแทนคุณแผ่นดิน

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ถือเป็นต้นแบบของชายชาติทหาร
เปรียบเสมือนผู้ใหญ่ในครอบครัวของทหารระดับผู้บังคับบัญชาและชั้น
ผู้น้อยทุกระดับ ท่านจึงเป็นที่รักของน้องๆ ทุกคน เราทั้งหลายต่างรู้จัก
ท่าน และรู้ว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ สุจริตเป็นที่ตั้ง และ
คำนึงถึงประโยชน์ของชาติบ้านเมืองเป็นสำคัญ

คนไทยทุกคนล้วนประจักษ์และรำลึกถึงคุณงามความดี ให้ความ
ศรัทธา ความเคารพรักท่านเสมอมา กล่าวได้ว่า ท่านเป็นรัฐบุรุษที่ทรง
คุณค่า และเป็นความภาคภูมิใจและเป็นที่ยกย่องของประชาชน

สำหรับผม ท่านเป็นทั้งวีรบุรุษ และรัฐบุรุษผู้ยิ่งใหญ่ที่จะคงอยู่
ในความรำลึกถึงด้วยความภาคภูมิใจอยู่เสมอ คุณูปการที่ท่านได้กระทำ
ไว้ทั้งหลายจะถูกจดจำไว้ในหัวใจของคนไทยตลอดไป

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

คำประกาศ กองบรรณาธิการ

เช้าวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ถือเป็นข่าวร้ายของคนไทยทั้งชาติ เมื่อได้สูญเสีย พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ อดีตประธานองคมนตรี อดีตรัฐบุรุษ อดีตที่ปรึกษาและกรรมการในคณะอำนวยการจัดงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก อดีตผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และนายกรัฐมนตรีไทยคนที่ ๑๖ ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรียาวนานมาถึง ๓ สมัย (พ.ศ.๒๕๒๓-๒๕๓๑)

หากนับชั่วอายุคนในยุคปัจจุบัน พลเอกเปรมถือเป็นคนไทยไม่กี่คนที่ดำรงตนมาอย่างซื่อสัตย์สุจริตยาวนาน ๕ แผ่นดิน เพราะท่านเกิดเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๓ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหลวงรัชกาลที่ ๖ จนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณฯ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

หากนับถึงคุณงามความดีของบุคคลผู้หนึ่งที่ได้กระทำตามตำแหน่งหน้าที่ อุดมการณ์ เจตนารมณ์อันแน่วแน่แล้ว คงต้องยอมรับว่า แทบจะหาบุรุษชนธรรมดาคอนใดคนหนึ่ง จะสร้างคุณูปการ คุณงามความ

ดีในการทำงานเพื่อประเทศชาติ ประชาชน และแผ่นดินเกิดได้เท่า
พลเอกเปรมอีกแล้ว

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคลนพรัตนราชวราภรณ์
ที่ได้รับเป็นเครื่องการันตีถึงความดีที่ได้กระทำมาอย่างยาวนาน เพราะ
ถือเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดที่สามัญชนจะได้รับพระราชทาน
เพราะจัดเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติเป็นลำดับที่ ๓ รอง
จากเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นมงคลยิ่งราชมิตราภรณ์ และเครื่อง
ขัตติยราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติคุณรุ่งเรืองยิ่งมหาจักรีบรมราชวงศ์

การสูญเสียพลเอกเปรม จึงเป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ เพราะ
พลเอกเปรมเป็นปูชนียบุคคลสำคัญของประเทศไทย ไม่ใช่เพียงแค่กองทัพ
กระทรวงกลาโหม เพราะวัฏปฏิบัติที่ท่านได้กระทำมาจนเป็นกิจวัตรเป็น
แบบอย่างของการทำความดีให้เป็นที่ประจักษ์

ประเทศไทยอยู่รอดมาได้ ประชาชนคนไทยอยู่ดีกินดี ลูกหลาน
ไทยที่เติบโตใหญ่ มีกิน มีใช้ ดำรงตนได้อย่างไม่อายชนชาติใดในปัจจุบัน
นี้ พลเอกเปรมนับเป็นเสาหลักในการลงมือกระทำ สร้างให้ประเทศชาติ
มั่นคง ประชาชนลืมตาอ้าปากมาได้ในปัจจุบันนี้

โครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก ท่าเรือน้ำลึกมาบตาพุด
ท่าเรือแหลมฉบัง บริษัท ปตท.๗ บริษัท บางจากฯ การส่งเสริมบทบาท
ของเอกชนในการร่วมทำงานกับรัฐบาลผ่านคณะกรรมการร่วมภาครัฐและ
เอกชน (กรอ.) การเปิดเวทีหอการค้า สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

การยุติทำสงครามสู้รบระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย
กับฝ่ายรัฐบาล ที่เกิดขึ้นจากนักศึกษาที่หนีเข้าป่าภายหลังเหตุการณ์

๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ เพื่อจับอาวุธต่อสู้กับรัฐบาล จนกลายเป็นสันติภาพ
ได้ เพราะนโยบาย ๖๖/๒๕๒๓ และ ๖๕/๒๕๒๕ ซึ่งถือเป็นนโยบาย
ดับเชื้อไฟสงครามกลางเมืองของไทย การเปิดทางนักรบป่ามาร่วมพัฒนา
ชาติไทยจึงบังเกิดขึ้น ประเทศไทยจึงรอดปากเหยี่ยวปากกาพิษสภาพ
การเป็นคอมมิวนิสต์

คนรุ่นใหม่อาจไม่เข้าใจ เข้าไม่ถึง มองไม่เห็น โตไม่ทัน แต่
สำหรับคนส่วนใหญ่ของประเทศล้านชาบซึ่ง เคารพนับถือ กราบไหว้

เข้าของต้นเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒ ผมได้รับโทรศัพท์จากคุณ
ประพันธ์ คุณมี อดีตสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ซึ่งเป็น
คอลัมน์นิสต์ของหนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ ว่าสนใจจะนำเสนอเรื่อง
ราว ข้อเขียนของ น.ต.ประสงค์ สุ่นศิริ อดีตเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ที่บันทึกผลงาน แนวคิด
วิธีการทำงานของ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ที่ได้สร้างคุณงามความดี
ไว้กับประเทศไปจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม เพื่อให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ ศึกษา
หาประสบการณ์เกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาและการรักษาบ้านรักษา
เมืองไว้ในห้วงภาวะวิกฤติหรือไม่

คุณประพันธ์ได้เรียนแจ้งว่า น.ต.ประสงค์ ได้เขียนหนังสือไว้
เล่มหนึ่ง ซึ่งต่อมามีสำนักพิมพ์มติชน ได้นำไปตีพิมพ์ชื่อ “๗๖ วัน
ใต้บัลลังก์ เปรม” แต่ยังมีช่วงเวลาที่ยาวหายไปบางช่วงที่พันตำแหน่ง
นายกรัฐมนตรีไปปฏิบัติหน้าที่องคมนตรี จึงอยากจะนำมารวบรวมให้
คนไทยได้เรียนรู้

ในฐานะคนที่มีถิ่นกำเนิด จ. สงขลา ผมรู้สึกเป็นเกียรติอย่าง
ยิ่ง เพราะในตอนเด็กผมเคยร่วมโนราห์ต้อนรับท่านนายกฯ เปรม และ
ในฐานะคนสงขลาจึงรู้สึกภาคภูมิใจอย่างยิ่ง หลายคนอาจจะไม่รู้

พลเอกเปรม เขียนบันทึกลงถึงชาวสงขลาที่จัดงานขึ้นและท่านต้องไปเป็นประธานในการเปิดงาน แต่ท่านป่วยหมอห้ามเดินทาง ด้วยลายมือชื่อตัวเองเป็นครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ข้อความนั้นคือ ขอให้ชาวสงขลาตระหนักในการทำความดี “เกิดเป็นคน ต้องแทนคุณแผ่นดิน”

ในฐานะนักข่าว คนทำหนังสือพิมพ์ ผมรู้สึกปลาบปลิ้ม เป็นเกียรติอย่างยิ่ง ที่ได้รับความไว้วางใจให้ทำหน้าที่จัดทำหนังสือเกี่ยวกับเรื่องราว แนวคิด กระบวนการบริหารประเทศของพลเอกเปรม วัชรบุษย์ ที่ได้สร้างประวัติศาสตร์ทางการเมือง ประวัติศาสตร์การทำงาน แบบอย่างการวางตัวที่ดี ที่คนไทยทั้งประเทศชื่นชม

กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ ต่างตื่นตื่นกับการกิจครั้งนี้ ได้ประชุมปรึกษาหารือกันอย่างขะมักเขม้น เพื่อจัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว

อย่างไรก็ตาม หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ แม้จะมีอายุยาวนาน ๓๙ ปี แต่เป็นคนตัวเล็ก ทั้งในเรื่องของทุนดำเนินการ การจัดจำหน่าย และขีดความสามารถในการจัดทำหนังสือพ็อกเก็ตบุ๊ก ซึ่งต้องอาศัยความชำนาญพิเศษ จึงได้ติดต่อขอความร่วมมือองค์กรเอกชน บริษัทห้างร้าน มาร่วมเป็นพันธมิตร เพื่อบันทึกลงความดีไว้ในแผ่นดิน ซึ่งได้รับความร่วมมืออย่างล้นหลาม

นับเป็นความโชคดี เมื่อผมได้เรียนแจ้งด้วยวาจากับคุณเกษมสันต์ วีระกุล ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน) ผู้กำลังปลุกคนไทยให้ตื่นรู้จากการอ่าน ผ่านแนวคิด “นายไม่อ่านหนังสือ นายจะรู้อะไร” อมตะวาจาของ อ. ศิลป์ พีระศรี ซึ่งได้ตอบตกลง

ทันทีด้วยน้ำเสียง ท่าทางที่ยินดีปรีดา โดยไม่มีการพูดถึงต้นทุน
กำไรทางธุรกิจ แต่ประการใด และยังได้กำชับผู้บริหาร ทีมผลิต ทีม
จัดจำหน่ายมาร่วมประชุมวางแผนปรับปรุงรูปแบบ

การทำงานพิเศษสำหรับบุคคลพิเศษเต็มไปด้วยความคึกคัก เข้ม
แข็ง ข้อเขียน ข้อมูล ผลงาน แนวคิด เรื่องราวต่างๆ ที่พลเอกเปรม
ได้เคยทำผลงานไว้ถูกถักทอ ขยายผลออกมาอย่างเป็นรูปธรรม

ที่ถกเถียงกันนานที่สุดคือชื่อหนังสือ ที่เป็นอัตลักษณ์แก่นแกนของ
เรื่อง กว่าจะมาเป็น “พลเอกเปรม ตินสุถานนท์ : รั้วบุรุษคู่แผ่นดิน”
เล่มนี้ ต้องบอกว่าถกแถลงขนาดตั้งโต๊ะอภิปรายตามประธานสภา และ
เมื่อเสนอชื่อไปยัง น.ต.ประสงค์ และคุณประพันธ์ ขี้ก้างพลห่วยไยหาย
เป็นปลิดทิ้ง...เมื่อท่านทั้งสองบอกว่า “ชอบมาก”

หากหนังสือพื้กเกิดบู๊กเป็นตั้งต้นไม้ น.ต.ประสงค์ คุณประพันธ์
คือผู้นำเมล็ดพันธุ์มาให้ผมนำลงดิน แต่การพรวนดิน ใส่ปุ๋ย รดน้ำ
จนเติบโต แผ่กิ่งก้านสาขาออกมา ล้วนแต่เกิดจากน้ำพักน้ำแรงของ
ทุกฝ่าย ทั้งบรรณาธิการ นักข่าว ฝ่ายผลิต ตลอดจนภาคเอกชนที่ยื่น
มือออกมาร่วมอย่างแข็งขัน

ที่แทบนึกไม่ถึงว่าจะมีผู้คน องค์กรหลายรายให้ความเมตตา
จัดส่งเนื้อหา เกร็ดข้อมูล ภาพประกอบ มามอบให้กองบรรณาธิการ
อย่างต่อเนื่อง แม้แต่ คุณชวณ หลีกภัย อดีตนายกรัฐมนตรื ประธาน
รัฐสภา คุณอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ อดีตนายกรัฐมนตรื ก็ยังมอบรูปภาพ
ที่เราไม่เคยเห็นมาให้ จากตัวหนังสือในหน้ากระดาษ จึงออกมาโลด
แล่นเป็นหนังสือเล่มนี้

หนังสือที่บันทึกประวัติศาสตร์รัฐบุรุษคู่แผ่นดินเล่มนี้ จะสมบูรณ์
ขึ้นไม่ได้ หากไม่ได้รับเกียรติจากอดีตนายกรัฐมนตรี ๓ ท่าน คือ คุณ
ชวน หลีกภัย คุณอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และ พลเอกประยุทธ์ จันทร์
โอชา นายกรัฐมนตรี ซึ่งล้วนแล้วแต่เคยทำงานกับพลเอกเปรมมาแล้ว
ทั้งสิ้น ได้ให้ความกรุณาเขียนเรื่องราว บันทึกความทรงจำและเชิดชู
พลเอกเปรม ติดสูสานนท์ ด้วยตนเอง ซึ่งต้องขอบคุณ คุณสมชาย
มีเสน ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท เนชั่นกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
ที่เป็นผู้เสนอแนะ ณ ที่นี้

หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะจุดประกายให้คนไทยได้ตระหนักในการ
ทำความดี เพื่อตอบแทนคุณแผ่นดิน

ท้ายสุด ต้องขอขอบคุณ คุณธวัชชัย อินทรประดิษฐ์ บรรณาธิการ
ข่าวการเมือง ที่มารับหน้าที่เป็นบรรณาธิการ และขอขอบคุณทีมผู้บริหาร
พนักงานของบริษัท ซีอีโอฯ ที่ร่วมแรงกันจัดทำหนังสือให้สำเร็จลุล่วง
ขอบคุณบริษัทเอกชนที่ร่วมกันยื่นมือของท่านมาบันทึกประวัติศาสตร์
แห่งการทำความดีเพื่อจารึกไว้ในแผ่นดิน

บากบัน บุญเลิศ

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและบรรณาธิการอำนวยการ

บริษัท ฐานเศรษฐกิจ มัลติมีเดีย จำกัด

บทกล่าวนำ

ในการจัดพิมพ์ครั้งที่ ๒

เมื่อข้าพเจ้าได้ทราบข่าวการถึงแก่อสัญกรรมของ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ ความรู้สึกในเบื้องต้นที่บังเกิดขึ้นในทันทีก็คือ ความเศร้าโศกเสียใจและอาลัยเป็นอย่างยิ่ง แม้ว่าจะมิได้มีความสัมพันธ์ในทางสายเลือด แต่ในจิตใจของข้าพเจ้า รู้สึกประหนึ่งว่าได้สูญเสียญาติผู้ใหญ่อันเป็นที่เคารพนับถืออย่างยิ่ง ไปด้วยความอาลัย

ในชีวิตทางการเมืองของข้าพเจ้าแม้จะผ่านการต่อสู้มากมาย ทั้งการเมืองที่หลังเลือดหรือไม่หลังเลือด นั่นคือเคยเข้าร่วมสงคราม ประชาชนต่อสู้กับรัฐบาลในยุคนสมัยที่ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นแม่ทัพภาคที่ ๒ เมื่อสงครามประชาชนยุติลงด้วยประกาศคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๖๖/๒๕๒๓ ในยุคนสมัยที่ท่านพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี ข้าพเจ้าก็ได้กลับสู่เมืองหันมาใช้ชีวิตตามปกติและก้าวสู่การเมืองที่ไม่หลังเลือดคือระบอบประชาธิปไตยที่มีการเลือกตั้งของประชาชน

ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ข้าพเจ้าได้รู้จักและได้สัมผัสกับชื่อเสียง
ผลการทำงานของนายทหารอดีตแม่ทัพภาคที่ ๒ ผู้ซึ่งเคย
บัญชาการสู้รบกับนักรบประชาชนในภาคอีสาน เขตพื้นที่กองทัพ
ภาคที่ ๒ ที่ได้ผันตนเองมาเป็นนายกรัฐมนตรีนครี โดยมีได้มาจาก
การปฏิวัติรัฐประหาร แต่ก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนครีด้วย
ความเห็นพ้องและการสนับสนุนจากพรรคการเมืองร่วมรัฐบาล

นับแต่บัดนั้นเป็นต้นมา ความรู้สึกที่ชื่นชมและประทับใจ
ในผลงาน ความรู้ความสามารถในการบริหารบ้านเมือง และการ
จัดการกับปัญหาวิกฤติต่างๆ ของประเทศในแต่ละเรื่องที่สำคัญ
อาทิ การจัดการกับปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจและด้านพลังงาน
การจัดการกับปัญหาความมั่นคงภายในประเทศอันเนื่องจาก
ปัญหาลัทธิคอมมิวนิสต์และสงครามภายในประเทศ รวมถึง
ปัญหาขบวนการแบ่งแยกดินแดนทางภาคใต้ การรับมือและ
จัดการกับปัญหาภัยคุกคามจากต่างประเทศขณะสถานการณ์ใน
ประเทศอินโดจีนตกอยู่ภายใต้การปกครองของลัทธิคอมมิวนิสต์
กองทัพเวียดนามนับแสนรุกประชิดชายแดนไทย ซึ่งล้วนเป็น
ปัญหาวิกฤติของชาติทั้งสิ้น แต่ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ใน
ฐานะนายกรัฐมนตรี ก็สามารถแก้ไขวิกฤตินำพาชาติบ้านเมือง
ฝ่าฟันให้รอดพ้นมาได้ เป็นความชื่นชมที่ประทับใจอยู่ในความ
รู้สึกของข้าพเจ้าตลอดมา

ไม่เพียงเท่านั้น ในการแก้ไขปัญหภายในประเทศทั้งด้าน
เศรษฐกิจ สังคม และการบริหารราชการแผ่นดิน การปราบปราม

การทุจริตและคอร์รัปชัน ท่านก็สามารถจัดการและแก้ไขได้ดี ทำให้บ้านเมืองมีความเจริญมั่นคง โชติช่วงชัชวาล จนฐานะการเงินการคลังของประเทศดีขึ้นโดยลำดับ จนประเทศสามารถหลุดพ้นจากภาวะการเป็นหนี้สินแก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ

ด้วยผลงานอันยิ่งใหญ่ของนายกรัฐมนตรีที่ชื่อ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ดังกล่าว ทำให้ข้าพเจ้ามีความเคารพนับถือและชื่นชมในความเป็นผู้นำประเทศของท่านเป็นอย่างยิ่ง เมื่อข้าพเจ้าได้มีโอกาสเข้าพบและกราบคารวะท่านที่บ้านสี่เสาเทเวศร์ รวมถึงมีโอกาสทำงานรับใช้ท่านในบางเรื่องก่อนที่ท่านจะถึงแก่อสัญกรรม ก็ยิ่งทำให้ข้าพเจ้ามีความเคารพศรัทธาต่อท่านอย่างยากที่จะหาผู้นำคนใดเทียบได้ในยุคสมัยปัจจุบัน

ข้าพเจ้ากล่าวได้อย่างหมดหัวใจว่า พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นผู้นำประเทศคนหนึ่งที่ข้าพเจ้าสามารถกราบไหว้แทบเท้าได้โดยสนิทใจ ท่านคือรัฐบุรุษและผู้นำประเทศที่ยิ่งใหญ่โดยแท้จริงเป็นคนไทย ๕ แผ่นดิน ที่ควรแก่การเคารพบูชา นับถืออย่างยิ่ง เป็นผู้ที่มีประวัติชีวิตทั้งด้านราชการและการเมืองที่ยิ่งใหญ่และมีเกียรติ ควรแก่การยกย่องนับถือให้เป็น “รัฐบุรุษคู่แผ่นดิน”

เมื่อวาระที่ท่านได้ถึงแก่อสัญกรรม คงไม่มีสิ่งใดที่ข้าพเจ้าจะกระทำได้เพื่อแสดงออกถึงความคารวะอาลัยต่อการจากไปของท่าน เพราะไม่มีสิ่งใดที่จะเพียงพอในการตอบแทนคุณงามความดีของท่านที่ได้กระทำไว้แก่แผ่นดิน สิ่งหนึ่งที่ข้าพเจ้าพอจะทำได้และควรจะทำอย่างยิ่งก็คือ บอกแก่คนทั้งแผ่นดินให้

ทราบและระลึกถึงคุณงามความดีของท่านให้คงอยู่ในความทรงจำของ
คนไทยทุกคนตราบนานเท่านาน

ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงได้ขออนุญาตทราบเรียนต่อ นาวาอากาศตรี
ประสงค์ สุ่นศิริ ในฐานะที่ท่านเป็นอดีตนายกรัฐมนตรี
พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ผู้เปรียบเสมือนเลขาฯ คู่บารมีที่ร่วมทำงาน
เคียงข้างในยามวิกฤติชาติ ซึ่งเป็นผู้เขียนบันทึกเรื่องราวการทำงาน
ในการปฏิบัติภารกิจเพื่อราชการบ้านเมือง ในขณะที่ พลเอกเปรม
ติณสูลานนท์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี มาจัดพิมพ์เป็นหนังสือและ
รูปเล่มดังที่ปรากฏนี้

โดยให้ชื่อเรื่องว่า **“พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ รัฐบุรุษคู่แผ่นดิน”**
ด้วยความเห็นพ้องของผู้เขียนและสอดคล้องกับเนื้อหาเรื่องราวที่ผู้เขียน
ได้บันทึกไว้ ทั้งนี้ด้วยจิตเจตนาที่ต้องการให้หนังสือเล่มนี้เป็นบันทึก
เรื่องราวการทำงานของ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ที่ได้มอบไว้ให้แก่
แผ่นดิน ที่ประชาชนไทยและอนุชนรุ่นหลังจะได้ศึกษารำลึกเป็นบทเรียน
เพื่อการก้าวเดินสู่อนาคตที่ดีของบ้านเมือง โดยรายได้ก็จะนำเข้าสู่สมทบ
กองทุนการกุศลของ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ต่อไป

การจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีได้ก็ด้วยความ
อนุเคราะห์สนับสนุนจาก นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ และทีมงาน
กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ โดยคุณหมากปั้น บุญเลิศ
และเพื่อน ที่ได้รวบรวมเนื้อหาในภายหลังพ้นตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
มาเพิ่มเติมให้หนังสือมีความสมบูรณ์ รวมทั้งได้รับการสนับสนุนการ
จัดพิมพ์จากคุณอรรถพล ฤกษ์พิบูลย์ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ฯ
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบุคคลอื่นๆ อีกหลายท่านที่ให้การ

สนับสนุนในการจัดพิมพ์อย่างยิ่ง ข้าพเจ้าจึงขอขอบพระคุณบุคคล
ต่างๆ ทั้งที่ได้เอ่ยนามและมิได้เอ่ยนามถึงไว้ ณ ที่นี้ ด้วยความเคารพ
และคารวะอย่างยิ่ง

ข้าพเจ้าหวังว่า หนังสือเล่มนี้คงจะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน ประชาชน
และอนุชนรุ่นหลัง และผู้มีอำนาจปกครองบ้านเมือง สมดังเจตนารมณ์
ของคณะผู้จัดพิมพ์ และเป็นบันทึกแห่งประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่าอันจะ
จารึกอยู่ในความทรงจำของประชาชนไทยตราบนานับพันปี

ด้วยจิตคารวะและอาลัยอย่างยิ่ง

SE-ED

นายประพันธ์ คุณมี

ผู้ประสานงานการจัดพิมพ์

คำนำ

ในการพิมพ์ครั้งที่ ๑

เพื่อนผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์หลายคนที่ประจำอยู่ที่ทำเนียบรัฐบาลได้ถามผมว่า จะทำอะไรหลังจากพ้นจากหน้าที่การงานในตำแหน่งเลขาธิการนายกรัฐมนตรีของ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ แล้ว ผมได้ตอบว่า ตั้งใจจะเขียนหนังสือสัก ๒-๓ เล่มเกี่ยวกับเรื่องราวของบ้านเมืองที่รู้เห็นมาจากการทำงานในระหว่างที่รับราชการ เพราะมีเหตุการณ์ที่ผู้คนในบ้านเมืองของเราควรจะได้รับทราบไว้บ้าง เพื่อจะได้ช่วยกันทำบ้านเมืองให้หน้าอยู่หน้าอาศัยและเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปอีก

การที่บ้านเมืองจะเจริญขึ้นได้นั้น บางคนอาจเข้าใจไปในเรื่องของการมีอำนาจในอาณาเขตดินแดนที่ต้องกว้างใหญ่ไพศาล มีกองทัพที่ใหญ่โตพร้อมไปด้วยอาวุธยุทโธปกรณ์ มีกำลังทหารมากมาย มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและก้าวหน้า ความเข้าใจเช่นนี้น่าจะไม่ถูกต้องโดยแท้ เพราะความสำคัญของประเทศที่เกี่ยวกับความเจริญนั้น ไม่ใช่อยู่ที่แผ่นดินหรืออยู่ที่ความก้าวหน้าของเครื่องมือเครื่องใช้ใดๆ ทั้งสิ้น หากแต่อยู่ที่ตัวคนซึ่งอาศัยอยู่บนแผ่นดินนั้นเป็นสำคัญว่ามีคนสักเพียงใด

หลายประเทศในโลกมีอาณาจักรใหญ่โตกว้างขวาง บางประเทศใหญ่ตั้งครั้งก่อนทวีปแต่ไม่ได้รับความนับถือจากผู้ใด เพราะไม่มีคนดีพอ แต่บางประเทศมีอาณาเขตไม่ถึงครึ่งหนึ่งของประเทศเรา แต่ได้รับความนิยมนับว่าเจริญที่สุดได้รับการยกย่องนับถือไปทั่ว เพราะคนดีในบ้านของเขามีมาก ใครๆ ก็ให้ความไว้วางใจและเคารพนับถือ

เพราะฉะนั้น หนทางสำคัญที่เราจะช่วยกันทำความเจริญให้แก่บ้านเมืองของเราได้ดีที่สุดก็คือ การสร้างความคิด หรือแสวงหาแต่ความคิดดีให้เกิดขึ้นแก่ตนเองในทางที่ชอบธรรม ต้องช่วยกันรักษาและปกป้องคนดีไว้ให้มากๆ ถ้าผู้คนในบ้านเมืองมีคนดีมากย่อมสามารถรวบรวมกันเข้าเป็นประเทศที่เจริญแข็งแรงได้แน่นอน

การแสวงหาความคิดแก่ตนโดยชอบธรรมนั้น ผู้ที่รับราชการไม่ว่าจะฝ่ายไหน จะเป็นพลเรือน ตำรวจ ทหาร หรือเป็นนักการเมืองก็ตาม ย่อมสมควรถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติยิ่งกว่าชาวบ้านสามัญชนทั้งหลาย เพราะเป็นผู้ที่มีโอกาสมากกว่าคนอื่นๆ ในการที่จะทำให้บ้านเมืองเจริญขึ้นหรือเสื่อมลง

พระบรมราชาบาทในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้พระราชทานแก่พระเจ้าลูกเธอพระองค์เจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ ความว่า

“ตัวเจ้าจะตกเป็นข้าแผ่นดินใดใดเท่าใด ก็จงอุทิศหาตั้งใจหาราชการแผ่นดินให้ดี อย่ามีความเกียจคร้านเซื่องแลเป็นอย่างอื่นฯ บรรดาที่ไม่ควรทำ เจ้าอย่าทำ...”

.....

พระบรมราชาบาทดั่งกล่าวนี้ มีความหมายสำคัญยิ่งต่อผู้มีหน้าที่
ทำราชการให้แก่แผ่นดิน เพื่อบังเกิดผลดีต่อชาติบ้านเมืองในส่วนรวม
เป็นพระบรมราชาบาทที่ทรงสั่งสอนให้กระทำความดีและแสวงหาความดี
ในทางที่ชอบธรรมอยู่เสมอว่า สิ่งใดเป็นสิ่งที่ถูกที่ควร แล้วจะต้องทำให้
สำเร็จด้วยความตั้งใจอันแน่วแน่ มั่นคง ไม่หวั่นไหว หรือเปลี่ยนแปลง
เป็นอย่างอื่น และต้องไม่ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่ชอบธรรมด้วย

ในทางพระพุทธศาสนานี้ ได้จำแนกคนดีและคนไม่ดีไว้โดยเอา
จิตใจเป็นหลัก ซึ่งมีอยู่ ๓ ระดับคือ

ระดับธรรมดาหรือระดับที่ต่ำสุด ได้แก่ ผู้ที่เอาเรื่องทรัพย์สิน
เกียรติยศ ชื่อเสียงและสังคม เป็นความสุข

ระดับกลาง ได้แก่ ผู้ที่เอาความดีงามและบุญกุศลที่บริสุทธิ์ เป็น
ความสุขให้ตัวเองได้ และเคารพตัวเองได้

ระดับสูง ได้แก่ ผู้ที่เอาความสุขที่เกิดมาแต่ความไม่ยึดมั่น เป็น
หลักแห่งความสุข มีความชอบธรรมในการแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยความ
จริงใจและตั้งใจจริงในการกระทำในสิ่งที่ถูกที่ควร สามารถบังคับ หรือ
ข่มใจตนเองแม้จะถูกกล่าวหาโจมตีก็ข่มใจได้มีความอดกลั้น อดทน
เยือกเย็น และสุขุมรอบคอบ เป็นผู้มีชื่อเสียงสละ ไม่ฟุ้งเฟ้อและ
ไม่หลงทรัพย์ที่พึงได้

จิตใจที่แตกต่างกันทั้ง ๓ ระดับดังกล่าวนี้ จะจำแนกความดีและความ
ไม่ดีของคนให้เห็นได้ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการคิด การพูด หรือการกระทำ
ของคนคนนั้น

หนังสือที่ผมเขียนขึ้นเล่มนี้ นอกจากจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ และปัญหาหลายอย่างที่เกิดขึ้นในบ้านเมืองของเราในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาผ่านไปไม่นานนักแล้ว ยังเกี่ยวข้องกับตัวบุคคลที่มีหน้าที่และบทบาทสำคัญในการแก้ไขเหตุการณ์และปัญหาต่างๆ เหล่านี้จนสำเร็จหรือบรรเทาเบาบางลงไปได้ด้วยดี เป็นคุณประโยชน์แก่บ้านเมืองอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทางการเมือง เศรษฐกิจสังคม และเรื่องความมั่นคงของประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่ง พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีคนที่ ๑๖ ของประเทศไทย

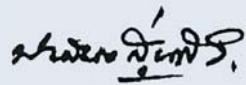
พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นตัวอย่างของคนดีที่สุดคนหนึ่งของบ้านเมืองที่มีส่วนช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจนสามารถกล่าวได้ว่า ได้นำชาติบ้านเมืองฝ่าฟันปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่รุมล้อมประดังเข้ามาทุกด้านไปได้ อย่างน่ายกย่องสรรเสริญในช่วงระยะเวลาที่บ้านเมืองตกอยู่ในภาวะวิกฤตอย่างที่สุด

ตลอดระยะเวลา ๘ ปี กับ ๕ เดือนเศษ ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีที่พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ กระทำมารวมทั้งในตำแหน่งหน้าที่การงานอื่นๆ ก่อนจะมาเป็นนายกรัฐมนตรีนั้น ผลงานมากอย่างได้พิสูจน์ให้เห็นอย่างประจักษ์ชัดแก่คนทั้งหลายในประเทศและใน

ต่างประเทศได้เป็นอย่างดีว่า เมื่อพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ พ้นจากหน้าที่แล้ว ได้ทิ้งความมั่นคงและความมั่งคั่งไว้แก่ประเทศและประชาชนเป็นอย่างดีที่สุด ยกที่อดีตเหล่านี้จะเลื่อนหายไปจากความทรงจำได้ง่ายๆ

อดีตนายกรัฐมนตรี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เหลือเพียงบำเหน็จรางวัลของคุณงามความดีที่สั่งสมมาและกระทำไว้ด้วยชื่อเสียงเกียรติยศให้ปรากฏแก่สายตาของคนในแผ่นดินและเหลือเพียงเบี้ยหวัดบำนาญจากการที่รับราชการมาเป็นพลเอกของกองทัพบกที่ได้ในแต่ละเดือนพอมีพอใช้เท่านั้นในชีวิตบั้นปลายขณะนี้

หนังสือเล่มนี้แม้จะมีบางคนมองว่าเขียนเพื่อยกย่องพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ก็ตามที แต่คงจะไม่ผิดถนัดนักถ้าจะกล่าวว่า เป็นสิ่งที่ดีและถูกต้องเสมอในการยกย่องบุคคลที่สมควรจะยกย่องและบูชาบุคคลที่สมควรจะบูชา เพื่อให้มีคนดีมากขึ้นในบ้านเมืองของเรา

น.ต. ประสงค์ สุนศิริ

พ.ศ. ๒๕๓๒

สารบัญ

คำนิยาม คุณชนวน หลีกภัย.....	๑๗
คำนิยาม คุณอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ.....	๒๕
คำนิยาม พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา	๒๘
คำประกาศกองบรรณาธิการ	๓๒
บทกล่าวนำ ในการพิมพ์ครั้งที่ ๒ โดยนายประพันธ์ คุณมี.....	๓๙
คำนำในการพิมพ์ครั้งที่ ๒ โดย น.ต. ประสงค์ สุ่นศิริ.....	๔๕
คำนำในการพิมพ์ครั้งที่ ๑ โดย น.ต. ประสงค์ สุ่นศิริ.....	๔๙

ภาค ๑

เมื่ออยู่ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี (พ.ศ. ๒๕๒๒ - ๒๕๓๑)

โดย นาวาอากาศตรีประสงค์ สุ่นศิริ

๑	นักการเมืองกับการเลือกตั้ง.....	๕๙
๒	เอกภาพของพรรคการเมือง	๗๕
๓	คืนอำนาจให้ประชาชนตัดสิน.....	๙๑
๔	ดับไฟคอมมิวนิสต์	๑๐๕
๕	ขุนสาธุกกวาดล้าง	๑๒๗
๖	สร้างความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้	๑๔๕
๗	องค์กรใหม่ในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจชาติ.....	๑๖๑
๘	นโยบายเข้มงวดในการบริหารการเงินการคลัง.....	๑๘๑

๙	สะสางปัญหาสถาบันการเงิน.....	๑๙๙
๑๐	การแก้ปัญหาของเกษตรกรและการว่างงาน.....	๒๑๓
๑๑	ความทุจริตที่ต้องชำระ.....	๒๒๗
๑๒	การต่างประเทศ บทบาทใหม่เพื่อเศรษฐกิจและความมั่นคง ..	๒๔๓
๑๓	ผู้อพยพ ปัญหาที่ต้องปรับเปลี่ยนนโยบาย และมาตรการใหม่	๒๙๗
๑๔	พระราชพิธีที่สำคัญและยิ่งใหญ่ที่สุดในแผ่นดิน.....	๓๑๕
๑๕	รัฐบุรุษผู้สละตนเองเพื่อผลประโยชน์ของชาติ.....	๓๕๑

SE-ED

ภาค ๒

ภารกิจทดแทนคุณแผ่นดิน (พ.ศ. ๒๕๓๒ - ๒๕๖๒)

โดย กองบรรณาธิการฐานเศรษฐกิจ

๑๖	ประธานองคมนตรี ๒ แผ่นดิน นายกรัฐมนตรี ๓ สมัย	๓๗๑
๑๗	ผู้มีคุณูปการต่อการป้องกันคอร์รัปชัน.....	๓๘๑
๑๘	“สานใจไทย สู่ใจใต้” โครงการแทนคุณแผ่นดิน	๓๘๗
๑๙	ภารกิจสำคัญช่วงสุดท้ายของชีวิต.....	๓๙๓
	ประวัติผู้เขียน: นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ	๓๙๗

ภาค ๑

เมื่ออยู่ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

W.F. ๒๕๒๓ - ๒๕๓๑

๑

นักการเมืองกับการเลือกตั้ง

หลังการส่งมอบหน้าที่ระหว่างนายกรัฐมนตรีคนเก่าคือ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ กับนายกรัฐมนตรีคนใหม่คือ พลตรีชาติชาย ชุณหะวัณ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ในตอนเช้าวันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ ที่ห้องงาช้าง ตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล ผมก็พ้นจากหน้าที่อย่างเป็นทางการในตำแหน่งเลขาธิการนายกรัฐมนตรีของ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เดินทางออกจากทำเนียบรัฐบาลกลับบ้านพักด้วยรถยนต์เก่าส่วนตัวยี่ห้อโตโยต้าแบบลิฟต์แบ็กคันเล็กๆ ที่มีอยู่เพียงคันเดียว ผมเดินไปส่งท่านขึ้นรถยนต์และเห็นท่านเบียดตัวเข้าไปนั่งในรถเล็กๆ ที่มีหลังคาลาดโค้งตอนท้ายรถทำให้นั่งไม่สบายนัก ท่านได้ถามผมว่าจะกลับอย่างไร ผมตอบว่าผมขอขี่มรยนต์ของลูกสาวมาขับกลับบ้านเพราะยังไม่มียอดส่วนตัวใช้

ผมได้เข้าทำงานเป็นเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ ตามคำชักชวนของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ซึ่งขณะนั้นกำลังจัดตั้งรัฐบาลใหม่ชุดเปรม ๕ หลังการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ ก่อนที่จะมารับหน้าที่นี้ผมดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นข้าราชการประจำ

ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ข้าราชการประจำจะดำรงตำแหน่งทางการเมืองพร้อมกันทั้งสองอย่างไม่ได้ เพราะฉะนั้นผมจึงต้องขอลาออกจากตำแหน่งเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และเข้าทำงานในตำแหน่งทางการเมืองคือเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ผมจำได้ว่าก่อนที่ผมจะยื่นใบลาออกจากตำแหน่งเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาตินั้น พลเอกเปรมได้โทรศัพท์ไปพูดกับผมที่บ้านในตอนค่ำอีกครั้งหนึ่งว่า ผมได้ตัดสินใจดีแล้วหรือที่จะไปทำงานทางการเมืองกับท่าน เพราะการเมืองในบ้านเราไม่สู้จะมีความแน่นอนอะไร ถ้านายกรัฐมนตรีต้องพ้นจากหน้าที่เมื่อใดแล้วผมก็ต้องพ้นไปด้วย

ผมได้ตอบท่านว่า ผมตัดสินใจดีแล้วและพร้อมที่จะอยู่หรือไปเสมอไม่ว่าเวลาไหน ผมจะทำงานในหน้าที่ให้ดีที่สุดสมกับที่ท่านให้ความไว้วางใจ

ท่านได้ถามผมอีกว่า จะเอาใครเป็นรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเพื่อมาช่วยผมทำงาน ผมได้กราบเรียนท่านไปว่าผมอยากได้ ดร. อาษา เมฆสุวรรณค์ ซึ่งขณะนั้นเป็นรองปลัดกระทรวงมหาดไทยและได้เคยทาบตามไว้อย่างไม่เป็นทางการไว้บ้างแล้ว ท่านถามผมอีกว่า ดร. อาษารู้หรือเปล่าว่า จะต้องมาทำงานในตำแหน่งที่เป็นรองของผมเพราะ ดร. อาษาเป็นผู้ใหญ่มากแล้วเคยทำงานในตำแหน่งสำคัญๆ มาแล้วหลายอย่าง เช่น เคยเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด และเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมาแล้ว ผมกราบเรียนท่านว่า ดร. อาษา ไม่ขัดข้องที่จะมาเป็นรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเพราะมีความสนิทสนมคุ้นเคยกับผมเป็นอย่างดีตั้งแต่เรียนหนังสืออยู่ด้วยกันที่วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

พลเอกเปรม ตินสุถานนท์ จึงบอกอย่างนั้นก็ดีแล้วเพราะ ดร. อาษา เป็นคนที่มีความรู้ความสามารถจะช่วยกันทำงานให้ดีขึ้น

การที่ผมคิดเอา ดร. อาษา เมฆสวรรค์ เข้ามาทำงานครั้งนี้ นอกจากจะเห็นว่าเป็นผู้มีความประพฤติดีเรียบร้อย มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงานสูงแล้ว ผมยังต้องการที่จะให้ใครต่อใครได้เข้าใจด้วยว่า ครั้งหนึ่งที่ ดร. อาษาเคยถูกกล่าวหาในคดีทุจริตเรื่องโรงพิมพ์ห้องถิ่นร่วมกับบุคคลอีกหลายคนในกระทรวงมหาดไทย มีเรื่องราวถึงศาลจนกระทั่งศาลยกฟ้องไปแล้วนั้น ถ้า ดร. อาษาเป็นคนไม่ดีและทุจริตจริงอย่างที่ผู้กล่าวหา พลเอกเปรมก็คงจะไม่ยินดีที่จะให้มาทำงานอยู่กับท่านในรัฐบาลแน่ เพราะพลเอกเปรมมีความรังเกียจในเรื่องความไม่ซื่อสัตย์สุจริตเป็นอย่างยิ่ง

และการที่ผมตัดสินใจลาออกจากข้าราชการประจำเพื่อไปทำงานทางการเมืองนั้น ไม่ใช่เพราะผมไม่ทราบถึงสภาพการณ์ทางการเมืองในบ้านเราเป็นอย่างไร ต้องล้มลุกคลุกคลานกันมาเรื่อยๆ จนไม่ว่าจะต้องหลุดพ้นจากตำแหน่งหน้าที่กันเมื่อใดก็ตาม ที่ยังไม่ถึงกำหนดเวลาตามกติกา และไม่ใช่เป็นเพราะว่าผมต้องการที่จะได้ทำงานใกล้ชิดกับผู้มีอำนาจสูงสุดในทางบริหารเพื่อจะได้มีโอกาสแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวต่างๆ

สิ่งหนึ่งและเป็นสิ่งเดียวเท่านั้นที่ทำให้ผมตัดสินใจรับหน้าที่นี้ก็คือ ผมได้มีโอกาสทำงานกับคนดี คนที่ผู้คนที่ทั้งหลายทั้งในประเทศและต่างประเทศให้ความเคารพนับถือและยกย่องว่าเป็นคนซื่อสัตย์สุจริตทั้งแก่ตัวเองและแก่แผ่นดิน คนที่อุทิศตนเองในการทำงานเพื่อประโยชน์ของเพื่อนร่วมชาติมาโดยตลอด และไม่ใช่คนที่มีความวาสนาที่สมบูรณ์

ด้วยโชคทรัพย์หรือชอบใช้อำนาจและความมั่งคั่งนั้นเป็นเครื่องมือเบียดเบียนคนอื่น

การได้มีโอกาสทำงานอย่างใกล้ชิดกับคนดีนั้น ประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่ซึ่งเห็นได้เป็นเบื้องต้นก็คือ การได้มีโอกาสศึกษาบุคคลที่คนทั่วไปยอมรับว่าเป็นคนดีนั้นมีดีอะไรบ้าง เพื่อสามารถนำเอาคุณสมบัติเหล่านั้นมาเป็นแบบอย่างสำหรับเรา หรือไว้สั่งสอนลูกหลานให้ประพฤติปฏิบัติตามในวันข้างหน้า มิฉะนั้นแล้วเราคงไม่มีโอกาสจะทำความดีขึ้นมาอีก หรือไม่มีโอกาสแก้ไขความเลวของตัวเอง เพราะไม่รู้ว่าตัวเองเลวอยู่อย่างไรบ้าง เนื่องจากเชื่อว่าตัวดีพอแล้ว

นักประพันธ์ชาวอังกฤษคนหนึ่งชื่อ จอห์น รัสकिन เคยเขียนไว้ว่า “พึงมองดูลักษณะที่ดีและแข็งแรงที่มีอยู่ในบุคคลทุกคนที่เข้ามาใกล้ท่าน จงยกย่องชมเชยปีติยินดีด้วย และถ้าท่านสามารถจะทำได้จงพยายามเอาอย่าง ถ้าทำเช่นนี้ลักษณะที่ไม่ดีของท่านจะหลุดไปจากท่านเหมือนอย่างใบไม้แห้งที่ร่วงหล่นไปเมื่อถึงเวลา”

ผมตัดสินใจลาออกจากข้าราชการประจำเพื่อไปทำงานทางการเมืองกับพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ก็ด้วยเหตุผลสำคัญนี้ ไม่ได้คิดว่าจะเป็นระยะเวลาที่สั้นหรือยาว แน่นอนหรือไม่แน่อน

ระหว่างที่ผมดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ นั้น โดยหน้าที่ที่รับผิดชอบได้ทำให้ผมมีโอกาสศึกษาติดตามเรื่องราวต่างๆ ในทางการเมืองมาพอสมควร ผมรู้ว่าความเป็นห่วงของท่านที่โทรศัพท์ถึงผมว่าตัดสินใจดีแล้วหรือที่จะลาออกจากราชการประจำไปทำงานการเมืองอยู่กับท่าน เพราะการเมืองในบ้านเราไม่มีความแน่นอน นั้นหมายความว่าอะไร แม้ท่านจะไม่ใช้นักการเมืองอาชีพ แต่ประสบการณ์ทางการเมืองที่ผ่านเข้าไปในชีวิตของท่านเป็นระยะเวลาที่ยาวนานทีเดียว นั้น มีน้ำหนักมากพอแก่การเชื่อถือเป็นอย่างยิ่งว่าการเมืองในบ้านเรา ยังไม่มีอะไรที่แน่นอน นักการเมืองก็ยังคงเล่นการเมืองกันในรูปแบบที่คิดเพียงว่ามีการเลือกตั้งบ้านเมืองก็เป็นประชาธิปไตยแล้ว แต่ไม่ได้คิดถึงเรื่องของเนื้อหาว่าในการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น นักการเมืองมีหน้าที่ที่จะต้องทำอะไรบ้างตามกฎหมายและกติกากาทางการเมืองที่มีอยู่

จากการศึกษาติดตามเรื่องราวต่างๆ ทางการเมืองในระหว่างที่ผมยังเป็นข้าราชการประจำอยู่นั้น ได้พบความจริงที่สำคัญประการหนึ่งว่า คุณภาพของคนที่เข้าไปเล่นการเมืองนั้นเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ

มากในการที่จะทำให้การเมืองนั้นดีขึ้นหรือเลวลง การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งก่อนหน้าที่ผมจะเข้าไปเป็นเลขาธิการนายกรัฐมนตรีนั้น มีสาเหตุสำคัญมาจากเรื่องคุณภาพของนักการเมืองที่ถือเอาประโยชน์ส่วนตนเป็นเรื่องใหญ่ทั้งสิ้น หรือแม้กระทั่งในช่วงเวลาเกือบสองปีที่ผมได้เข้าไปทำงานด้านการเมืองอยู่กับนายกรัฐมนตรีนั้น คุณภาพของนักการเมืองที่ถือเอาประโยชน์ส่วนตนเป็นใหญ่ก็ยังเป็นสาเหตุสำคัญที่ต้องทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองคือการยุบสภาและมีการเลือกตั้งทั่วไปใหม่อีกเช่นเดิม

แต่คำแก้ตัวของนักการเมืองที่ถือเอาประโยชน์ส่วนตนเป็นใหญ่ดังกล่าวนี้ มีเพียงถ้อยคำสั้นๆ เท่านั้นว่า **“มาจากการเลือกตั้ง”**

ถ้อยคำสั้นๆ เช่นว่านี้ ดูจะเป็นคาถาที่ศักดิ์สิทธิ์ซึ่งนักการเมืองชอบใช้ เพื่อป้องกันตนเองมากกว่าเหตุผลอื่นใด

เรื่องการมาจากการเลือกตั้งนั้น ในทางทฤษฎีของการปกครองระบอบประชาธิปไตยแล้วจัดได้ว่า เป็นวิธีการสรรหาผู้แทนราษฎรที่ดีวิธีหนึ่งถ้าการเลือกตั้งนั้นๆ ดำเนินไปอย่างสะอาดปราศจากการแทรกแซงของวิธีการทุจริตสกปรกหรืออามิสสินจ้างรางวัลใดๆ แต่การเลือกตั้งในแต่ละครั้งที่ผ่านมาซึ่งพูดได้ว่าทั้งเงินและวิธีการสกปรกต่างๆ ยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ต่างก็นำออกใช้กันอย่างจริงจังเพื่อให้ชนะการเลือกตั้ง ยิ่งการเลือกตั้งทั่วไปครั้งหลังสุดเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ ด้วยแล้วปรากฏว่าได้มีการใช้จ่ายเงินทองกันอย่างมากมายกว่าครั้งใดๆ เพื่อซื้อคะแนนเสียง

ผมได้เคยอ่านพระราชบันทึกจดหมายเหตุรายวันส่วนพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ซึ่งได้จัดพิมพ์โดย

โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ เกี่ยวกับพระราชดำริ
ทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย ที่ผมเห็นว่ายังทันสมัยที่สุด
สำหรับเหตุการณ์ทางการเมืองในบ้านของเราปัจจุบันนี้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง
ของการเลือกตั้ง พรรคการเมือง นักการเมือง ข้าราชการประจำและ
ประชาชน ผู้ใดสนใจน่าจะลองหาอ่านดู จะไปอ่านที่กองจดหมายเหตุ
แห่งชาติ หอสมุดแห่งชาติก็ได้ อ่านแล้วจะมีความรู้ลึกว่าพระเจ้าอยู่หัว
ของเราก็ได้ทรงมีพระราชวินิจฉัยไว้ล่วงหน้านานมาแล้วถึงเหตุผลความ
ไม่เชื่อมั่นในระบบการเลือกตั้งว่าจะเป็นไปโดยความบริสุทธิ์ยุติธรรม
และไม่ทรงเชื่อมั่นในวิธีการใช้เสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรว่าจะ
เป็นไปได้ตามทฤษฎี

ในเรื่องความไม่เชื่อมั่นในการเลือกตั้งว่าจะเป็นไปโดยความบริสุทธิ์
ยุติธรรมนั้น ประการแรก พระองค์ทรงเห็นว่าถ้าประชาชนเลือกผู้แทน

โดยรู้จักผู้ที่ตนเลือกตั้ง รู้แน่นอนว่าเป็นผู้ที่ที่จริงแล้ว ก็จะไม่มีความเสี่ยงเกิดขึ้น แต่ในทางความเป็นจริงนั้นประชาชนมีกิจกรรมต้องประกอบการอาชีพ ไม่มีเวลาจะวิสาสะกับผู้ที่จะเป็นผู้แทนของตน เพราะฉะนั้นการเลือกตั้งจะเป็นไปโดยที่ประชาชนอาจไม่ได้คนดีอย่างแท้จริง

สำหรับเรื่องการทำเสียงนั้น ทรงเห็นว่ามิได้ใช้แต่เฉพาะการพูดจาเกลี้ยกล่อมราษฎรให้แลเห็นผลดีที่จะพึงมี แต่จะใช้วิธีการล่อใจต่างๆ “...ตั้งแต่การเลี้ยงดู จัดยานพาหนะให้ไปมาโดยสะดวกและไม่ต้องเสียทุนทรัพย์จนถึงติดสินบนตรงๆ เป็นที่สุด คณะใดมีทุนมากจึงได้เปรียบมากอยู่ ราษฎรไม่ได้เลือกผู้แทนของตนเพราะรู้ว่าเป็นคนดีสมควรจะเป็นผู้แทนตนด้วยประการฉะนี้เลย ความจริงเลือกบุคคลผู้หนึ่งผู้นี้เพราะมีผู้บอกให้เลือก ติดสินบนให้เลือกเท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วก็นับว่าผิดความมุ่งหมายเดิมของคอนสติติวชันแล้ว คืออำนาจไม่ได้อยู่ในมือของประชาชนจริงๆ แต่ไปอยู่ในมือแห่งคนส่วนหนึ่ง เป็นส่วนน้อยแห่งชาติเท่านั้น...”

สิ่งที่ทรงชี้ให้เห็นในเรื่องที่นักการเมืองจะมีได้คิดถึงประโยชน์ของชาติ แต่จะคิดถึงผลประโยชน์ของตนเป็นเรื่องใหญ่ นั้น พระองค์ท่านทรงบันทึกไว้ว่า “...ถ้าคนเหล่านี้มีความตั้งใจดีอยู่ และเป็นผู้ที่มีความรักชาติบ้านเมืองของตน ก็คงจะอุทิศสำหรับพยายามกระทำการงานไปตามหน้าที่อันได้รับมอบหมายไว้นั้นโดยสุจริต แต่ผู้ที่มีความคิดซื่อตรงต่อชาติฝ่ายเดียว ไม่คิดถึงตนเองฤาผลประโยชน์ของตนเอง ฤาผลประโยชน์อื่นๆ ที่ตนจะได้รับนั้นจะมีอยู่ฤา เข้าใจว่าถึงจะมี ก็จะไม่มากปานใด คนโดยมากถึงแม้ว่าจะรักชาติบ้านเมือง ก็มักจะมีความคิดถึงผลประโยชน์ส่วนตัวเจือปนอยู่เป็นอันมาก คงยังมีความต้องการอำนาจ และต้องการ

ผลอันจะพึงมีมา แต่การเป็นผู้มีอำนาจต้องการโอกาสที่จะได้อุ่นเครื่องที่
แก่ญาติพี่น้องญาติชอบพอกันบ้าง เป็นธรรมดาอยู่...”

ความประสงค์ข้างต้นนี้เป็นความที่ทรงเชื่อว่า ผู้ที่ริเริ่มคิดถึง
วิธีการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้น ไม่ได้ตั้งใจจะให้ “...เกิดมีคน
จำพวกซึ่งเอาการบ้านการเมือง (ปอลิติค) เป็นทางหาชื่อเสียง เอาเป็น
งานประจำสำหรับทำเอาเป็นทางเลี้ยงชีพทีเดียว...”

อีกเรื่องหนึ่งที่ไม่ทรงเชื่อในวิธีการใช้เสียงข้างมากในรัฐสภาก็คือ
ทรงพระราชดำริเห็นว่า โดยเหตุที่ประชาชนมีฐานะและกิจการประจำต้อง
ทำ ไม่มีเวลาพอที่จะติดตามหรือคิดในเรื่องทางการเมือง จึงยอมให้มี
ผู้แทนทำหน้าที่คิดแทน พูดแทน เท่ากับว่าอำนาจอยู่ในมือบุคคล
เหล่านี้ การลงคะแนนเสียงนั้นก็จะต้องลงตามที่หัวหน้าพรรคที่ตน
สังกัดบอก ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่สมัครอิสระแม้จะมีความคิดที่ดีปานใดก็ไม่
สามารถจะบันดาลให้การเป็นไปตามความคิดของตนได้ เพราะไม่มีพวก
พ้องที่จะนัดแนะเพื่อให้การสนับสนุน

ผู้ที่มีความประสงค์จะนั่งในรัฐสภามักจะเข้าสังกัดพรรคใดพรรค
หนึ่งที่ตนเห็นพ้องด้วย ลักษณะการปกครองนี้มีชื่อเรียกว่าการปกครอง
ระบบพรรคการเมืองซึ่งจะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นรัฐบาล โดย
พรรคที่มีเสียงข้างมากก็จะเป็นผู้จัดตั้งรัฐบาล อีกพรรคหนึ่งจะทำหน้าที่
เป็นฝ่ายค้าน เมื่อพรรคใดเข้ามาเป็นรัฐบาลก็จะแต่งตั้งบุคคลของตนเข้า
ดำรงตำแหน่งต่างๆ เพื่อเป็นรางวัลแก่พรรคพวก และผู้ที่ได้ช่วยเหลือ
พรรคในการหาเสียงเลือกตั้ง เมื่อเปลี่ยนพรรคใหม่เข้ามาเป็นรัฐบาล
แล้ว เจ้าหน้าที่ต่างๆ จะเปลี่ยนไปด้วยทั้งหมด

ทรงชี้ให้เห็นว่า บางครั้งพรรคที่เป็นรัฐบาลยังมีทันดำเนินการตามนโยบายที่วางไว้ ก็มีผู้อื่นเข้ามารับหน้าที่แทนเสียแล้ว งานการต่างๆ ก็ต้องเริ่มคิดเริ่มทำใหม่ ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นต้องมีข้าราชการประจำเพื่อที่จะดำเนินการงานของรัฐบาลให้เดินไปด้วยความมีระเบียบเรียบร้อย

ทรงเห็นว่า พวกข้าราชการนั้นเป็นผู้ต้องเหน็ดเหนื่อยและตรากตรำลำบากจริง แต่พวกเหล่านี้ไม่ค่อยจะได้รับบำเหน็จรางวัล ผู้ที่ได้รับคือผู้ที่ “มาชี้หลัง” คือนักการเมืองนั่นเอง

ทรงให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้อาจมีผู้กล่าวได้ว่า เมื่อใดที่ปรากฏว่าพรรคที่เป็นรัฐบาลไม่ดี มีพฤติกรรมไม่ยุติธรรม ราษฎรอาจร้องขึ้นและอาจจะเรียกร้องให้พรรคนั้นลาออกจากการเป็นรัฐบาลก็ได้ นั่นว่า **ข้อนี้จริง และถูกต้องทุกประการตามทฤษฎี** แต่ความเป็นจริงนั้นการประทุษร้ายขึ้นอยู่กับเสียงข้างมาก พรรครัฐบาลก็เป็นพรรคที่มีเสียงข้างมาก เพราะฉะนั้นถึงจะมีผู้ร้องอย่างไร เมื่อถึงคราวลงมติก็ต้องแพ้พรรคที่เป็นรัฐบาลเมื่อนั้น

นอกจากนี้ยังทรงเห็นว่า ในขณะที่พรรคหนึ่งเป็นรัฐบาลก็จะอุดหนุนพรรคพวกของตนอย่างเต็มที่ จะคัดค้านบ้างก็เป็นแต่กิริยา เพราะนึกอยู่ว่าไม่ช้าก็ถึงคราวที่ฝ่ายตนจะได้เข้าไปนั่งกินบ้าง

ทรงมีความเห็นในเรื่องนี้ว่า ถ้าเป็นเช่นนี้เมื่อใดก็แปลว่า **“...ถึงที่สุดแห่งความเลวทราม เพราะเป็นอันหมดหนทางที่จะแก้ไขได้...”**

SE-ED

เกิดก่อน ตอนเทพบุตรคุณแม่แล้ว

พ.ศ. ๒๕๓๕

www.se-ed.com

[sbc.fans](https://www.facebook.com/sbc.fans)

ISBN 978-616-08-3633-8

9 786160 836338

420 บาท

อัตชีวประวัติ/ชีวิตการทำงาน